

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre	4 korona
Fél évre	2 korona
Negyed évre	1 korona

Vegyess tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Szociális föladatak.

Ki tagadná, hogy községeknek is szociális feladatai vannak. Kik vannak hivatva ebben vezérszerepre, irányító működésre? Az értelmiség. Társadalmi érintkezéssel indul a munka s a népek látnia kell, hogy javát akarjuk. Ha ott állunk munkába és becsületes munkánknak saját javára eredményét látja a nép, már megnyertük annak bizalmát, irányíthatjuk anyagi boldogulását, de kezünkben a szellemi átalakítás lehetősége is.

Egy helyesen vezetett gazdakör a legbiztosabb intézmény a község népének tömörítésére és ahol együttes munkálkodással vezethető anyagi boldogulásra. És midőn egy község vezető emberei: pap, jegyző, orvos, földesur, tanító ezt teszik, úgy kezükbe került, kezükben van a község szellemi életének irányítása is.

Ki tagadja ma a korcsmák káros hatását? A téli munkátlanság unalmas esti óráiban oda gyülekezik a falu népe, hol hangos szóval, minden le-torkolástól menten cselszövösködhetik a falu szája, hol meghallgatásra találnak az utszélről betérő munkátlan munkás elégedetlenségét hirdető szavai és ha nagy ritkán, a sok közül fölbukkanik a becsületes meggyőződésnek, a valódi igazságnak egy-egy megnyíló virága, ott terem a tisztességes haszon és megbecsülendő érdek határán túl is érdeklődő korcsmásos — mert akad ilyen elég — hogy az óvatos lépésekkel letiporja, a haszonlesés sokszor gyalázatos eszközével is letiporja, kiírta. Egy ilyen büntényével szemben a gazdakör valóságos templom.

Nyáron vasárnap délutánonként egyedül szórakozásra, beszélgetés, olvasásra, tekészésre gyűlnek össze a tagok, de téli estéken naponként megtelik a helyiség.

A gazdakörben való érintkezés, társalgás által javul a nép modora, szaporodik tisztességtudása, gyengül benne az alattomoság és fufang, helyet adva a nyíltságnak és őszinte szónak.

A gazdakör legalkalmasabb melegegyháza minden létesítendő intézmény, keresztülviendő reform elplántálásának.

A gazdakör, e célra szolgáló eszközeivel: könyvek, hírlapok, szabad előadások, leginkább terjeszthetik a gazdasági ismereteket, melyek szükségessé, hogy a föld népe a maradiság súlyos terét elhagyva, az okszerű, belterjes gazdálkodást kedvelje meg és váltsa valóra az értékesítés olyan módozatával, mely őt a közvetítő kereskedők körmei közül megmenti.

Kellő fölvilágosítás és magyarázás után könnyen életbeléptethető a községi állatbiztosítás, amely nagy károsodástól ment meg egyeseket és legtöbb évben a kör javára, megtakarítással, jövedelemmel jár.

A gazdakör titkára vegye kezébe a felek tűz- és jégbiztosítási ügyeit, ez által ezen védekezési mód is általánosabb elterjedést nyer.

A gazdakör, hetenkint két estét szánva az ifjuságnak, helyettesíti részben az ifjusági egyletekkel, melyeket sok helyen tisztán a vezető emberek lefoglaltsága nem enged életbe kelni, mivel a kitartó, buzgó vezetést nem biztosíthatja.

De a gazdakörben a szülők által is befolyhatunk a fiatalság sokszor racionáltlan modora, viselkedése enyhítésére.

Talán legelőször kellett volna említenem a kör tagjai részére való beszerzéseket, mint gépek, takarmányművek, műtrágya, szőlővédekezési szerek stb. Hogy ezek fogatosításával mily nagy megtakarításhoz jut a nép, tapasztalásból tudom, de bizonyosságul hívhatom fel vármegyénk gazdasági egyesülete szövetkezeti központját, hol sokszor eredményesen kopogtatva, sok-sok koronát szereztem meg gazdakörünk tagjainak.

Igy ismeri csekélységem a gazdakört, mely ily utón haladva, egy község életében jelentős szerephez jutott irányadólag működhetik.

De ha a község vezetésére hivatott minden tényező: pap, jegyző, tanító, orvos, földesur, mind kiveszi részét a munkából, valóban oly kép tárul elénk, hol megnyugtatólag látjuk egy községnek béke és megelégedettségben való fölvirágozását.

A nép lelki életét legjobban ismerő lelkészek a gazdakörben van alkalma, hogy a nemesnek, szépnek, jónak magvát mintegy észrevétlenül hintesse, az illetlent, helytelent tapintattal irtsa, a felebaráti szeretetet lánggra lobbantsa, a bizalmat élessze és nevelve áldozatkészségre vigye. És ilyen működésében mindig talál apostolokra a lelkész a gazdakör tagjai között, kik maguk és családjuk példájával hathatós segítségére lesznek a rossz szokások elnyomásában, a közerkölcsi rend emelésében, a népek becsületben, tradíciókban, nemzeti jellegben, viseletben, erkölcsben és minden jellegében való megerősítésében.

A hetenkint 3—4, egy óra hosszat tartó előadások egyikén a község népe érdekeit szíven hordozó jegyzőnek is a gazdakörben nyílik alkalma a köz-

rend, család, község, államfentartó intézmények szükségessége érzetét a családfők szívébe plántálni, hogy azt azok a család fiatal tagjainál is érvényre juttassák a nyilvános életben.

Ott akad alkalom — és hálás közönségre is talál — a törvények népies előadására és azokat megmagyarázva, a népet a felsőbb hatóság iránt bizalomra, tiszteletre szoktatni és a mellett öntudatos polgárokat nevelni. Meg van a lehetőség — és ezt a mindennapi tapasztalat is sürgeti — a község népét saját ügyei kezelésében az önkormányzat erős és biztos talajára vezetni, hogy az a községi háztartásnak olyan életképességet adjon, mely elsősorban a körnek javát szolgálja. Ugy a jegyzőnek, mint az összes vezetőségnek minden alkalmat meg kell ragadni, hogy előadásokkal megvilágítsa és gyakorlatban bemutassa is azon szép jog és hatáskört, melyeket törvényeink az előljáróság javára tartalmaznak. Különösen érvényre emelendő a községi bíráskodás eredeti szépsége, amely visszahozhatja a múlt idők szép patriárkális képét.

Ujdonságok.

— **Háziipari szövetkezetek.** Cicatricis Lajos dr. alispán, abból az akcióból kifolyólag, melyet vármegyénk törvényhatósága a szegedi kereskedelmi és iparkamarával karöltve, a háziipar fejlesztése érdekében már évekkkel ezelőtt megindított, tervbe vette, hogy háziipari szövetkezeteket létesít egyelőre Tápén és Tömörkényen, hogy a háziipart üzöknek módjuk legyen anyagbeszerzésnél és a kész cikkek elárulásánál a kedvező konjunktúrákat kihasználni. E végből az alispán föl-kérte a nevezett kamarát, hogy készítse el az akció alapvető tervezeteit. A kamara részéről Szabó Gyula másodtitkár Tápéra utazott ki, az ügy előzetes tanulmányozása végett s a kamarai titkár kintlétekor, ugyanez érdekében Bonyhay Sándor községi jegyző értekezletre hívta össze az érdekelt tápéi háziiparosokat.

— **A hódmezővásárhely—makó—nagy-szentmiklósi vasut részvénytársaság** e héten tartotta rendes közgyűlését Makón. Egyik legfontosabb tárgya a kisajátítások ügye volt. A kisajátított földek tulajdonosainak egy része még ma sem kapta meg földjének kisajátítási árát, még pedig azért nem, mert Németcsanád község a vasutra megszavazott 120.000 korona hozzájárulás fizetését megtagadta. A társaságnak tehát ez összeg pótlásáról kell gondoskodni. A végrehajtó-bizottság most kölcsönt vesz föl s abból kártalanítja a kisajátítás szenvedetteket. A késedelemért pedig Németcsanád képviselőtestületének szokatlan eljárását áldhatják az érdekeltek.

— **Tejszövetkezet és gyümölcserkézés.** A csanyteleki és tömörkényi gazdák körében erős mozgalom indult meg aziránt, hogy tejszövetkezetet létesítsenek és lépéseket tegyenek arra is, hogy a gyümölcstermelés és értékesítés nagyobb lendületet vegyen a nevezett községekben. E tárgyban György Endre földművelésügyi miniszter, Molnár István gyümölcstermelési kormánybiztos és Serbán tejjgazdasági országos felügyelőt, a két községből, Varga Mihály csanyteleki plebános és Keviczky Sándor tömörkényi jegyző vezetése mellett a napokban küldöttség kereste föl és a kitűzött cél érdekében a községek részére állami támogatást kértek. A jó példa okáért közöljük vármegyénk e két községe gazdáinak ezt az elhatározását, — melyet — óhajtható volna — ha a szomszédos Szegvár község is követne.

— **Szeged a Gotterhalte ellen.** Szeged város hatósága utasította a kegyurasága alá tartozó katolikus plebániákat, hogy proceszsiókhoz többé ne hívja a katonai zenekart, mert ez a császárhimnusszal fölkavarja a lakosság nyugalmát.

— **Elcsipett zsebmetsző.** Nyitrai Lajos országos hírű zsebmetsző vérmes reményekkel érkezett meg a múlt vasárnap tartott országos vásárunkra. Nyomban hozzá is látott a munkához s az egyik csárdában Korom István zsebéből kilopott 17 forintot. Szerencsére, Korom mindjárt észrevette, hogy idegen kéz motoszkál a zsebében és legott torkonragadta a daliás termetű zsebmetszőt, aki érezve, hogy ég alatta a talaj, futásban keresett menedéket. Két rendőr gyanusnak találta a délceg ifju inálását, utána szaladtak és csakhamar kézre kerítették a futóversenyben kifáradt zsebmetszőt. Nyitrai egyelőre a rendőrség foglya és a főszolgabíróság rendelkezésére mindaddig itt marad, míg az ügyesség további utiprogramjáról nem intézkedik. A vizsgálat során ugyanis kiderült, hogy Nyitrai egy alkalommal 16 hónapon keresztül ette valamelyik börtönben az állam kenyereit és működési köre a szélrőzsa minden irányára kiterjed. Ily veszedelmes alakokkal pedig nagyon körültekintően kell bánni.

— **Intelem a kivándorlóknak.** Hivatalos helyről tessék közzé ezeket a sorokat: Az utóbbi időben a közönség körében s különösen egyes vidéki lapok közleményei révén az a nézet terjedt el, mintha a magyar kormány legújabbban megengedte volna, hogy az Amerikába kivándorlók Brémán át is utazhassanak és hogy Fiumén át Amerikába való utelvelek most már Brémán át is érvényesek volnának, ha az illető utas a Brémának szóló hajójegy birtokában van. Minthogy ez a nézet teljesen alaptalan és az érdekeltek megtevésére alkalmas, fölvilágosítjuk a közönséget, hogy a magyar kormány ilyen módosító rendeletet, vagy intézkedést nem adott ki.

— **Bicskázás.** Losonci Lukács fiatal legény, miután alaposan beszedelőzködött a pálinkából, úgy érezte, hogy a benne lapangó vad erőt föltétlenül föl kell szabadítania, akár embervér árán is. Épp Zánthó Kálmán vendéglője előtt ödöngött, mikor arra jött Szécsi Ferenc. Elhaladni azonban már nem birt ép bőrrel, mert Losonci Lukács minden ok nélkül rávetette magát és úgy összeszurkálta, hogy Szóbl Lipót dr. tiszti orvosnak ugyancsak sok dolgot adott a tátongó sebek összevarrása. — Szomorú, hogy közbiztonsági állapotaink ily alacsony nívón állanak, amit különben csodálnunk sem lehet, ha figyelembe vesszük, hogy 10,000 lelket számláló községünkben csupán négy rendőr teljesíti a közrendészet föntartását. Ideje volna már, ha az illetékes hatóságok komolyan foglalkoznának a rendőrség lét-

számának emelésével, mert így hova-tovább odajutunk, hogy alkonyat után utcára sem mehetünk.

— **Verekedő férj.** Részegen tért haza a korcsmából mult szombaton éjjel Horváth Kálmán Kossuth-utca 121. szám alatti lakos. A bornak igen különféle hatása szokott lenni: némely embert bárány-szeliddé tesz, a másikat egészen megvadítja. Horváth, ugylátszik az utóbbi temperamentumu emberek közé tartozik, mert hazatérvén, feleségét és ugyanazon házban lakó özv. Papp Ferencnéét és annak 18 éves fiát, agyonveréssel fenyegette és a konyha és szoba butorait rakásra tördelte. Kétségbeesett felesége lélekszakadva futott ki az utcára s az éppen arra cirkáló csendőrt segítségül hívta, aki aztán kijózanodásáig a község házára kísérte a dühöngő férjet.

— **Mezei munkások sztrájkja.** Dombóvár vidékén már napok óta veszedelmes mozgolódás észlelhető az aratók között. Először Nagyberkiben egy éjjel bosszúból learattak ötven hold búzát. Itt azonban a ki-rendelt katonaság rendet csinált. Majd a Honig és Hirsch bérletén léptek fel fenyegetőleg. Ide is táviratilag rendeltek ki két század gyalogságot. A Deutsch Zsigmond szilvápustáján izgatók tüzelik a cselédséget. Tegnap ismét Strasser Henrik inámpusztai bérlő cselédsége lépett sztrájkba. Minthogy a sztrájk mindig fenyegetőbbben terjed, tegnapelőtt ismét táviratilag kért katonaságot Nagy István főszolgabíró. Azonnal el is indult még az éjszaka két század uhlánus Székesfehérvárról és két század gyalogos Kaposvárról.

— **Felébredt a koporsóban.** Megdöbbentő eset történt Lőcsén Lipkó János házában, ahol temetésre készültek. Aznap délutánján ugyanis a fentemlített Lipkó fia temetésére gyűlt egybe a gyászolók nagy száma, amidőn a koporsóból jajkiáltás hallatszott, ami nagy rémületet keltett. Azonnal felfeszítették a koporsót és akkor meglepő látvány tárult a gyásznép elé, a halottnak vélt ifju fölébredt a koporsóban, magához tért és már jól érzi magát. Sokan már is csodájára járnak a tetszhalottnak és a babonás nép különféle jóslásokat fűz a különös esethez.

— **Pusztító jégvihar a szentesi határban.** A Sz. és V. írja: Isten itéletnek beillő orkán söpört végig városunk és a határ egy része fölött f. hó 26-án délután 4—5 óra között. Emberemlékezetet meghaladó idő óta nem tombolt olyan rémségesen ezen a vidéken az Isten haragja, mint a jelzett napon, mikor galambtojás nagyságu jégeső silányított tönkre mindent a jó negyed óra alatt, hogy a felhőkből alászakadt, mindenütt, ahol ez a rettenetes jégverés elvonult. És a jégveréssel együtt járt a felhőszakadásnak is beillő zápor, mely rövid pár perc alatt vízbeborított utcákat és tereket, sokhelyütt a lakásokba is behatolva, úgy, hogy ki kellett a vizet szivattyuzni. Mint a jégverés rendesen, szerencsére ez is pásztás volt és a határ nem nagy részére terjedt ki. Értesülésünk szerint az aradi ut felől csak a nyomási földek egy részét, a város belterületét, az alsórétet és a felsőrétből a második dűlőig terjedő földeket pocskolta tönkre a jégverés és felhőszakadás, sőt az alsórétben is csak az Albertényi-féle szőlőtelepig terjedt a pusztulás, magára a szőlőtelepre már nem; valaminthogy a berki és nagyhegyi szőlőket is megkiméte a romboló vihar, mely ahol elvonult, a szó szoros értelmében tönkre tett, letarolt mindent; gyü-

mölcst és szőlőt, veteményes kerteket, dinnyeföldet, búzát, árpát és kukoricát egyformán és jelentékeny a kár aprójószágban is, mert ami csirkeféléket kint ért a szabadban, azt menthetetlenül agyonverték a rendkívül nagy jégdarabok, melyek tenyérnyi vastag fehér rétegben borították a földeket. Az orkányszerű zivatart természetesen rettenes dörge és villámlás kísérte és a villám több helyütt le is sújtott. Különösen nagyobb veszedelmet és kárt okozott a külterületen, Kistőkén, ahol Kiss Sámuel nyug. gazdatiszt tanyai istálójába csapott a villám és felgyújtotta a tetőt, úgy, hogy az épület porrá égett. Bent az istálóban három lovat agyon ütött a villámcsapás, kettőt elkábitott s a többi jószágot is csak nagy bajjal tudta a cselédség a veszedelemből kimenteni.

— **Üdvös megtérés az orvosi tudományban.** Igen érdekes és a szenvedőknek rég kívánatos megtérést észlelünk egy régi orvosi elmélethez egy fővárosi orvos gyógy-módjában, amely feltűnően kedvező sikerei révén a társadalom legjobb és legműveltebb köreiből gyorsan polgárjogot nyert és rohamosan terjed. Ezen gyógymód a vérgyógyítás (Hemopatia), amely kizárólagosan a vér gyógykezelésével gyógyítja a neurasthiát és egyéb idegbajokat, az asthmát, gyomor-, sziv és vesebetegségeit a köszvényt, még pedig sokkal tartósabban és biztosabban, mint bármily más újabb gyógymód vagy gyógyfürdő. E gyógymód megalapítója dr. Kovács I. fővárosi orvos, aki évezredek óta uralkodó humoralpathologia elveit visszavetve, csakis a test nedveinek kóros elváltozásaiban keresi a betegségek keletkezését és ezeknek gyógykezelésében a beteg szervek gyógyulását. — Elért bámulatos eredményei tudományos hitelét legfényesebben igazolják, mert néha a legválságosabb betegeket is rövid idő alatt tartósan rendbe hozta. Dr. Kovácsnak Budapesten V. Váci-körút 18 sz. I. em. egy e célra szolgáló rendelő intézete van, ahol naponta fogad betegeket. Mindazok, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, igaz szívvél ajánljuk vidékünkön is elismert hírneves szaktudóshoz fordulni, mielőtt valamely gyógyfürdőbe menének.

— **Harc a kivándorlás ellen.** Csongrád-vármegye törvényhatóságának munkásügyi bizottsága, dr. Cicatricis Lajos alispán kezdesére, kérdést intézett a vármegye összes községeihez, így Mindszent községhez is, hogy mily uton-módon lehetne az év nagyrésztében a munkahiányban szenvedő népet a kivándorlástól megóvni? A községek most terjesztették be jelentésüket, kiemelve, hogy ha a vármegyében lévő hitbizományi uradalmakat bérbe adják, azokat ne nagybérűeknek, hanem a községeknek adják ki, hogy azok a földeket apró parcellákban albérlésbe adhassák.

— **A praktikus vőlegény.** Egy pétervári kereskedősegéd már régebb idő óta viszonyt folytatott egy szabónővel. Kedvesének hosszas rábeszélése után végre beleegyezett abba, hogy az oltár előtt megesküdjenek. A fiatal pár elment a templomba, de esküvő előtt megjelent egy asszony és megiltotta a lelkésznek, hogy a párt összeadja, mert a férfi házasságot ígért neki. Ez a jelenet megisméltődött, amikor egy hét múlva másodszor léptek a pap elé. Erre a varrónő lemondott arról, hogy megesküdjenek, de azért fentartotta továbbra is a viszonyt és mindenét odaáldozta kedvesének. Ez azonban lassankint kezdett elhidegülni s látogatásai egyszerre csak elmaradtak. A kétségbeesett leány kereste a hűtlen nyomát s végül megtudta, hogy az ugyanazt a nőt vette feleségül, aki az ő házasságukat kétszer megakadályozta. Az is kiderült, hogy a férfi maga rendezte az egész esküvői jelenetet. Az elhagyott leány erre

vitriollal leöntötte hűtlen hedvesét, amiért a bíróság csak hat napi fogságra ítélte.

— **Vizbefult kanászfíu.** Mihály Lajos 15 éves mindszenti fíu Szegvárra szegődött el kanásznak Bacsa Józsefékhez. E hó 27-én délelőtt Bacsaék a Kurcára küldték a fíut két kantával, hogy azt merje tele vizzel. Le is ment a fíu a Kurcára, de mikorára odaért, a roppant hőségben úgy kifáradt, hogy szinte szomjuhozta a fürdést. Vidáman mondta egy kis fiúnak, aki éppen akkor jött ki a vízből:

— Olyan jót fürdök, hogy száz évvel is tovább élek!

Szegény Mihály Lajos, még egy fél órával se élt tovább, mert a különben sekély vizü folyónak oly helyére jutott, ahol a víz elnyelte és belefult.

— **Elcserélt szerkesztői üzenetek.** Egy amerikai nagy újság munkatársa, aki a szerkesztői üzeneteket szokta végezni, a napokban két levelet kapott. Az egyikben egy „gondos apa“ azt kérdezi:

Kérek valami fölvilágosítást, hogyan bánjak a kis fiaimmal, akiknek jelenleg a foguk jön.

Egy gazda pedig a következő kérdést intézi a szerkesztőséghez:

A sáskák mindenből kipusztítanak, mit tegyek?

A lap munkatársa megírta mindkettőjüknek a választ, azonban véletlenül elcserélte a borítékokat s a „gondos apa“ meglepetve olvasta a feleletet:

Hogy a kellemetlenségtől megszabaduljon, rakjon egy bogját szalmából, öntse le petróleummal. Mikor mutatkoznak már a bajt okozó vendégek, gyujtsa fel a bogját.

Elcsodálkozott a gazda is, aki a sáskák ellen a következő orvosságot kapta:

Minden nap fűrössze meg őket hideg vízben, a foghusukat pedig szintén hideg vízzel dörzsölje be.

— **Az aranyfüggő.** Bozó Imre tanyai polgártársunk házába is befészkelte magát a betegség. Beteg lett az asszony, ami pedig nagy baj, különösen így aratás idején, amikor minden lélekre nagy szükség van a mezők világában. Bozó Imre úgy gondolta, hogy bejön Mindszentre és visz majd innen egy asszonyt, aki a feleségének hűséges ápolója lesz addig, míg fölépül. Mert ha ő ápolná, akkor bizony a mezőn se haladna a munka. Csongrádi Klára, kegyelemlenyéren élelősködő asszony ajánlkozott is az ápolási szerepre, sőt a háztartás vezetését is késznek nyilatkozott elvállalni. Bozó nyugodtan nézett a munka után, Csongrádi Klára pedig, mikor a beteg asszony elszundított, fölkatartott a háznál mindent. Egy pár szép aranyfülbevalót, 1 értékes zsebkést és egy ezüstforintot talált az elcsizelésre méltónak, amivel aztán meg is ugrott. Bozó Imre panaszt emelt az enyveskezü ápoló ellen a rendőrségen, amely Csongrádi Klárát kézrekerítette. A zsebkést meg is találták nála, de a pénzt és a függőt már nem. Vallomása szerint az aranyfülbevalót elzalogosította. Egyebekben a hű ápolásért most várja a honoráriumot a főszolgabíróaságtól.

— **A sok hozomány.** Egy vidéki hivatalnok, akinek szerény jövedelme nem igen nyújtott alkalmat arra, hogy sok pénzzel rendelkezék egyszerre és aki saját bevallása szerint még sohase látott száz forintot egy csomóban, nemrég megnősült. Elég jó pártit csinált. A házasságközvetítő ügynök ugyan harmincezer forintról beszélt, de az após csak huszezeret ígért. A vőlegény pedig gondolta magában, ez mégis becsületes ember; nem ígér többet, mint amennyit ad. Amikor az új pár visszatért az esküvőről és már megtették az előkészületeket is a nászutra, az após félrehívta a fris sütetü férjét.

— Kedves fiam — szölt hozzá, — egy kis baj van!

— Mi baj van? — kérdezte szepegve a vő.

— A hozomány . . .

A vőnek hideg izzadságcseppek kezdtek gyöngyözni a homlokán.

— Az istenért! . . . kiáltotta, — mi van a hozománnyal?

— Nincs meg a huszezer forint.

Mint egy oroszlan, amelyet ketrecében ingerelni kezdenek, úgy ordított fel az új férj e lesújtó szavakra:

— De ötszáz forint csak van! — böggött fel a százforintot egy csomóban még sohasem élvező ur.

Az após e szerény kívánságra valósággal fellelékezett s most már inkább pártfogoló hangon mondta:

— Hogyne volna! Nemcsak ötszáz, hanem még ötszáz, még ötszáz és még ötszáz. Van kétezer!

— Hát akkor mit ijeszti meg annyira az embert? — dörmögte a megnyugtató ifju.

— **Piros bugyelláris.** Nem arról az ismert öröksépségü szindarabról leszen itt szó, hanem arról a piros bugyellárisról, amelyet Lakatos Erzsébet fiatal hajadon csizelt ki a Fülöp Istvánné zsebéből, hogy annak tartalmából cifra viganót, meg selyemkendőt vásárolhasson. Csakhogy az eltulajdonítási művelet körül egy kis hiba történt. Lakatos Erzsébet ugyanis még nemrég működik e nagyrahitott pályán, amit abból is mertünk következtetni, mert tettét tanuk előtt követte el oly ügyetlenül, hogy legott lefűlelték. Az ügy a bíróság elé került, ahol bizonyára néhány napi jótékony hűsöléssel igyekeznek a Lakatos Böske tolvaj szenvedélyét lohasztani.

— **Színésznőből — korcsmárosnő.** A miskolci Avas-hegyen lengő cégér hirdeti a csárda híres fatányérosát és jó borait. De nem virágozik a csárda, amíg be nem költözködik a tüzes csárdásné, Miskolc volt primadonnája: K. Tarnai Leona, aki a télen a színpadon énekel, de most a nyárra ismét jobbnak látja korcsmárosnőnek beállni, mint vándorszínésznőnek. A primadonna július 1-én ismét korcsmárosnő lesz Miskolcon, hogy az Avason mérje a jó borokat, melyek úgy látszik nagyon izlenek a miskolciaknak — az ő kezéből. Egyelőre a férje, Kömley ott a vendéglős, de hát mi az élet életkedv nélkül, az a csárda — csárdásné nélkül.

Könyvnyomdai

munkák

föltétlen csinos és modern kivitelben
a legjutányosabb árakon készülnek

Horváth Antal

könyv- és műnyomdájában

Mindszenten.

CSARNOK.

A nagybácsi.

írta: I. H. Rosny.

— A saját nagynénje kedvese! — kiáltott fel Landa mélységes megvetéssel. (Valahányszor Landa néhány pohár likórt felhajtott, az éreynesség érzete hihetetlenül elhatalmasodik rajta.) Ez visszatartó. Erre sohasem hittem képesnek Pierre Fauvel barátunkat . . . Ó, a kihez tisztességtelenségnek még az árnyéka sem férközhetett! . . . Oh, és még hozzá a tulajdon nagybátyját megcsalni! . . .

— Pedig nem a gonoszság vitte rá, — felelte Marville. — Az ő helyén mindenki így cselekedett volna, mint ő. . . majd elmondom nektek a tiszta igazságot. Pierre nagybácsija, mint tudjátok, vagyis inkább, mint ti nem tudjátok, rendkívüli tipikus különc. A műveltsége vajmi hiányos; talán ennek is tulajdonítandók a szertelenségei. Élete felét vadonc módra a Jura és az Alpések közt tölti. Huszonnégy éves kora óta minden nap, amelyen nem barangolt néhány mértföldet, Titus szavaival kiált föl: „Elvesztettem egy napot az életemből!“ Mint férfi nem mondható szépnek; a szemei verbenforgók, mint egy bikáé, mely az aréna perondján egy világot kész felöklelni; a vállai izmosak és brutális az egész megjelenése. De van rajta valami, ami tetszik a nőknek; az a nyersség, amely megriasztja őket s amely után mégis vonzódnak. És ő maga is rajong a szép nemért, noha egyáltalán ismeretlen fogalom előtte a hűség; imádja őket, mint a havasok szirteit, a vadonjait, az erdőket és Isten szabad egét. Armand Fauvel bácsit negyvenkét éves koráig egyetlen komoly szenvedély sem foglalta el. Zabolátlan lelke átszáguldott mindeneken anélkül, hogy csak egy órára is pihenőt tartott volna valahol. Ekkor — negyvenkét éves korában — hozta elébe a sors Marguerite D. . . kisasszonyt, egy tizennyolc éves, feltűnő szépséget, kék szemekkel, szőke hajjal, aki szimboluma lehetne a szerelem ideáljának. Őt birhatni, erre csak egy mód létezett: feleségül kellett venni. És Armand oltárhoz is vezette. Minderre épen olyan hirtelen határozta el magát, mint amilyen hirtelen volt minden cselekedete.

Szenvedélye azonban nem tartott sokáig. Kóbor lelke csakhamar megunt az édes fészek csöndes egyformaságát; csábitotta, hívta a havas hegycsucok, a puszták romantikája ahol pásztornők kacér ölelése vár reá a csalitokban. És Armand elment; otthon hagyta a fiatal asszonyt, akinek szétfoszlott illúziói közepette mihamar fölámadt az unalom és az elfojtott vágyak csábitása: a szomjuság a változatosság után.

Ekkor történt, hogy Pierre barátunk visszaérkezett afrikai utazásaiból és első látogatása a nagybácsinak szólt. A fiatal ember elragadónak találta ifju nénjét, azt a szőke szépséget, akit asszonyi pompájában olyannak látott, mint Saint Simon látta Bourgne hercegnőt, aki elé a história hőse meztelen lábbal szőrcsuhában zárandokolt a szerelme kegyeiért.

Pierre mi rosszra sem gondolt. Rokoni tiszteletébe eléggé élénk disszonanciát csöpentett a szép nő iránt érzett lelkes rajongás, szenvedélyét azonban erős korlát mőgé zárta. A világfi könynyed eleganciája annál inkább hatott azonban a szegény unatkozó asszonyra, aki megváltóként fogadta a rokont s a vendéglátás örve alatt elhalmozta őt a szeretetreméltóság minden csábos hízélgéseivel.

Marguerite éjszakáit mindinkább kerülte az álom. Az a néhány hét, amelyet Pierre az ódon kastélyban töltött, a fölismerhetetlenségig átfurmálta az ő lelkét. Hajdani józan közönye álmodozó érzékenységgé változott. Olykor órákhosszat látták a tornácra vagy a park bokrai közt ülni s el-elmerengeni az égbolt kergetődző fellegein.

Amikor Pierre ezt észrevette, egyszeribe fölámadt benne is a saját elfojtott szenvedélye. Mert hiszen ő is álmodozóvá lett, noha önmaga előtt sem merte azt bevallani.

És most, hogy ime valóvá lett, megrettent a következményektől. Nem, annak sohasem szabad megtörténnie.

Pierre tehát elhatározta, hogy megfutamodik a veszély elől. Mihamarabb elhagyja a kastélyt.

*

Egy délután az öcscs és a nagynéne ott ültek a parkban egy padon, amely fölé a suttagó lomb sátorra borult. A kelő szél, mely még a fák közt settenkedett, megreszkettette a lombokat; és lágy, sejtelmes zizenéssel beszélt az erdő valamennyi gallya, valamennyi falevele. Valami nyugtalan, tompa feszültség ült a természetben, ami átháramlik az ember idegeire s ott vibrál a gondolatban is. Marguerite szoknyáját meglibbentette a szél s odasodorta Pierre térdéhez. Ők ketten szótlanul ültek egymás mellett, mélyen elmerülve a beszédes csöndbe, az elhagyatottság poézisébe, melyek végtelenségében csak a lelkek találkoznak.

Egyszerre . . . egy villanás hasította meg az észrevétlenül beállt homályt; aztán mély morajlással megdördült az ég . . . A fiatal asszony fölriadt és önkívüli meglepetésében Pierre karjai közé omlott. Egész teste megreszkedett. A zivatar oly hirtelen jött, hogy észre sem vették. Pierre meglepetten, értetlenül nézett maga köré; csak azt a vonagló, reszkető nőt érezte karjaiban, akiről a gondolat messze távlatában ábrándozott éppen . . . És ajkaira rátapadt egy forró, szenvedélytől izzó ajakpár . . .

*

Pierre nem tett úgy, mint Putifárné Józsefe; elfogadta a csókot, de . . . de aztán meg is rettent tőle. Elfutott. Ki a vadonba, beköborolta a hegyes tájat s alkonyat után merészkedett csak vissza a kastélyba . . . és megismételte a délutáni kalandját, amelynek ma sincs vége s valószínűleg nem is lesz soha.

*

Nos? És a nagybácsi?

— A szegény . . . Olyan ő, mint a többi férj. Mit sem sejt, noha az egész világ tudja. Ott kalandozik az alpesek közt és öleli a pásztornőit a csalitokban, a havasok alján, a természet romantikus keretében, ahová az egész lelke füzi elszakíthatatlanul.

Közgazdaság.

Az iparfelügyelői kerületek új beosztása. A magyar iparfelügyelők országos értekezlete tegnap befejezte tanácskozásait, amelyeknek tárgya az új szolgálati utasítás volt. Szóba került még az iparfelügyelői kerületek új beosztása. Annyi már eldöntöttnek látszik, hogy a Budapesten székelő ipari főfelügyelőségen kívül lesz még egy főfelügyelőség Pozsony székhelyvel. Ez utóbbi alá tartoznak majd Besztercebánya, Győr, Kaposvár, Komárom, Losonc, Lócse, Nyitra, Sopron, Pécs, Székesfehérvár, Szombathely, Trencsén, Fiume. A budapesti ipari felügyelőség alá tartoznak majd Arad, Brassó, Debrecen, Gyula, Kassa, Kecskemét, Kolozsvár, Lugos, Máramarosziget, Marosvásárhely, Segesvár, Szabadka, Szatmár, Szeged, Szolnok, és Temesvár székhelyvel tervezett iparfelügyelőségek, amelyek közül 18 helyen új ipari felügyelőségek lesznek szervezve. E szerint az eddigi 17 iparfelügyelőség helyett ezentul 35 lenne. A beosztás természetesen még nem végleges és úgy ebben, mint az iparfelügyelőknek adandó szolgálati utasításokra nézve döntő szava a kereskedelmi miniszternek lesz. De beavatott helyen remélik, hogy e fontos és majdnem egy teljes esztendő óta a részletekben is előkészített ügyben a végleges döntés már legközelebbre remélhető. Személyzetszaporítás különben a lényeges decentralizáció dacára egyelőre nincs tervbe véve s csak az eddigi személy-

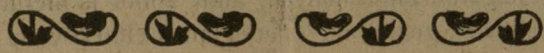
zet jobb és megfelelőbb koncentrációjáról és decentralizációjáról van szó.

A katonák gazdasági oktatása. Franciaországban kezdik komolyan venni a jelszót: „Vissza a földhöz!“ Belátták már, hogy az ipar felé tóduló népességet csak úgy lehet a földhöz kötni, ha emeljük a kisgazda gazdasági műveltségét. Arra törekszenek tehát, hogy a katonasorban álló legényekkel is megszeretessék a mezőgazdaságot. A francia huszár és gyalogezredeknél már évek óta tanítják a szőlőoltást és a szőlő felujtás mesterségét. Ha ebbe jól begyakorolták magukat, oklevelet kapnak. A katonák oktatásánál foglalkoznak a műtrágyák okszerű használata, a tejszövetkezetek, a kölcsönös-ségen alapuló fogyasztási, állatbiztosító, és hitelszövetkezetek és a szövetkezeti szervezkedés minden fajtájának kérdéseivel. Ekkép a katonák lelkébe öntik a szövetkezés iránti hajlamot és a szociális téren való munkálkodásra buzdítják őket. Nálunk erre még gondolni sem lehet.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1905.

President

  Havana

Diva, Jurul, Ris Abadie, Cartouché, Janina, a világ legjobb cigarettá-hüvelyei Mindszenten egyedül Horváth Antal papirkereskedésében szerezhető be.

Tűzifa-eladás.

A vásárló közönség szives tudomására adom, hogy üzletemet tűzifa-kereskedéssel kibővítettem és nálam első minőségű tűzifa waggonszámra és ölszámra, valamint vágott állapotban is, kívánatra házhoz szállítva, a legjutányosabb áron kapható. Megjegyzem, hogy aki waggonszámra szándékozik fát venni, nálam az udvarban a fa minősége megtekinthető és a legolcsóbb napi ár mellett megrendelhető.

Azon tisztelt vevőimet pedig, akik ezideig még a szegedi légszesz-kocszra nem tettek megrendelést, kérem, hogy arra mielőbb előjegyezni sziveskedjenek.

Szives pártfogást kér

Schwarcz Ignác

2-6

építkezési és tüzelőanyag-kereskedő.

A tiszántuli járás főszolgabírájától.

1257—1905. sz.

Hirdetmény.

A Mindszent községben 800 korona évi törzsfizetéssel javadalmazott

községi végrehajtói állásra

pályázatot nyitok s fölhivom az életfogytiglan való kérdéses állást elnyerni szándékozókat, hogy szabályszerű módon fölszerelt pályázati kérvényeiket hozzám legkésőbb július hó 14-ének délután 5 órájáig nyujtsák be, mert a később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

A községi képviselőtestület közgyűlése folyó hó 15-én fogja a végrehajtót megválasztani.

Mindszenten, 1905. évi július hó 1.

Tary István

főszolgabíró.

Udvarosnak

egy ügyes, erőteljes fiu azonnal fölvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Tűzifa-eladás.

Mindenki saját érdekében cselekszik, ha tűzifa-szükségletét nálam szerzi be. Nemcsak azért, mert lelkiismeretesen és pontosan lesz kiszolgálva, de óriási raktáram és nagybani vételeim folytán áruimat mindenkor a legolcsóbb áron adhatom. A napokban ismét nagymennyiségű tűzifa-szállítmányom érkezett, amely kizárólag elsőrendű bükk- és gyertyánfából áll. Kapható ebből úgy máglya szerint, valamint kiölezve, kisebb mennyiségben is.

Szives megrendeléseket kérve

vagyok teljes tisztelettel

Pap Pál Pál,

fakereskedő.

Mángorló

jó karban, megvételre kerestetik. Cim megtudható lapunk könyvnyomdájában